

Дисципліна з підготовки доктора філософії:

ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА - СІМЕЙНА МЕДИЦИНА

Спеціальність	«Медицина»
Освітньо-наукова програма	222 «Медицина», 2020
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Навчальний рік	2020-2021
Статус дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
Мова викладання	українська, англійська
Загальне навантаження	6 кредитів ЄКТС
Курс / семестр	II та III курс / 3, 4, 5, 6 семестр
Укладач (і)	д.мед.н., проф. Палій І.Г., к.мед.н., доц. Мелашенко С.Г., к.мед.н., доц. Чернова І.В., intmed@vnmuedu.ua
Викладач (і), гостьові лектори	д.мед.н., проф. Палій І.Г., д.мед.н., доц. Заїка С.В., доц. Мелашенко С.Г.
Місце проведення, контакти	Кафедра внутрішньої та сімейної медицини Адреса: 21050, м.Вінниця, вул. Магістратська, 44 intmed@vnmuedu.ua

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

АНОТАЦІЯ

Аспіранту винесені питання медико-соціальних аспектів здоров'я населення, організації і здійснення первинної медико-санітарної допомоги (превентивної, куративної, паліативної) та невідкладної допомоги при найпоширеніших неінфекційних хронічних захворюваннях, інфекційних недугах, ведення яких входить до компетенції сімейного лікаря.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Метою викладання навчальної дисципліни «Загальна практика – сімейна медицина» є здобуття аспірантами знань, навичок та вмінь в сфері діагностики, лікування, профілактики, реабілітації, організації допомоги розповсюджених захворювань людини, достатніх для виконання оригінального наукового дослідження, отримання нових фактів та їх впровадження у практичну медицину та інші сфери життя, зокрема при викладанні предмету «Загальна практика - сімейна медицина» на додипломному етапі ВНЗ.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Загальна практика – сімейна медицина» є формування системи знань, професійних умінь, педагогічної майстерності, дослідницько-інноваційної діяльності під час виконання роботи з обслуговування населення на первинному рівні медичної допомоги.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:
- ПРН1 Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівню, самореалізації.

5. ПРН2 Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій.
6. ПРН3 Виявляти невирішені проблеми у предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення.
7. ПРН4 Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження.
8. ПРН5 Розробляти дизайн та план наукового дослідження.
9. ПРН6 Виконувати оригінальне наукове дослідження.
10. ПРН7 Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників.
11. ПРН8 Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності.
12. ПРН9 Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження.
13. ПРН10 Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство.
14. ПРН11 Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постерних доповідей, публікацій.
15. ПРН12 Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері.
16. ПРН13 Організовувати освітній процес.
17. ПРН14 Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення.
18. ПРН15 Оволодіння професійними навичками в межах компетенції лікаря (завідувача підрозділом).
19. ПРН16 Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами.
20. ПРН17 Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

3. РОЗПОДІЛ ЗА ВИДАМИ ЗАНЯТЬ ТА ГОДИНАМИ НАВЧАННЯ

Вид занять	Години
Практичні заняття	90
Самостійна роботи	90
Всього	180

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

4.1. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назви змістових модулів і тем
Змістовний модуль 1. Організаційні основи ЗПСМ.	
1.	Місце сімейної медицини в загальній структурі охорони здоров'я та принципи сімейного обслуговування населення. Історія впровадження сімейної медицини в Україні.
2.	Система підготовки та постійного навчання лікаря загальної практики в сучасних умовах. Соціальне значення діяльності сімейного лікаря.
3.	Організація роботи сімейного лікаря. Основи інформаційного забезпечення ЦПМСД, амбулаторій сімейного лікаря. Електронні системи обліку пацієнтів. Телемедицина в практиці сімейного лікаря.
4.	Доказова медицина. Протоколи та клінічні настанови в практичній роботі ЛЗП.
5.	Методи статистичної обробки результатів медико-біологічних досліджень. Робота з наукометричними базами.
6.	Принципи і види медичного страхування, діяльність сімейного лікаря в умовах страхової медицини.
7.	Концепція та основні відмінності паліативної медичної допомоги. Основні принципи та методи паліативної допомоги.
8.	Медико-соціальні аспекти здоров'я населення. Показники популяційного здоров'я

	та фактори, які на нього спливають.
9.	Контроль факторів ризику основних неінфекційних захворювань. Сучасні методики стратифікація ризику пацієнта.
10.	Вакцино- та інша імунопрофілактика – історія, ефективність, організаційне забезпечення. Особливості в умовах пандемії SARS-CoV-2.
11.	Профілактична медицина як основа діяльності сімейного лікаря. Скринінгові програми обстеження. Реабілітація.
12.	Четвертинні превентивні заходи в профілактичній роботі сімейного лікаря. Особливості роботи при веденні хворих з соматоформними вегетативними дисфункціями.
13.	Основи здорового харчування та боротьба з ожирінням. Оцінка стану здоров'я індивідууму.
14.	Боротьба зі споживанням алкоголю, тютюнопалінням, гіподинамією. Мотиваційне інтерв'ю в роботі лікаря загальної практики.
15.	Системно теоретичні основи сім'ї. Комунікативні та психологічні аспекти діяльності сімейного лікаря.
16.	Організація та надання невідкладної медичної допомоги в амбулаторних умовах. Розмежування функцій з закладами екстреної допомоги.
Змістовний модуль 2. Організація надання первинної медико-санітарної допомоги та невідкладної допомоги в практиці сімейного лікаря.	
17.	Управління хронічними неінфекційними захворюваннями. Алгоритм діяльності сімейного лікаря при основній серцево-судинній патології, в т.ч. при невідкладних станах.
18.	Виконання сімейним лікарем програм первинної та вторинної профілактики атеросклерозу, артеріальної гіпертензії.
19.	Алгоритми діяльності сімейного лікаря при гострих захворюваннях респіраторного тракту. Програми попередження застудних захворювань. Особливості в умовах пандемії SARS-CoV-2.
20.	Алгоритми діяльності сімейного лікаря при хронічних захворюваннях дихальної системи, в т.ч. при невідкладних станах.
21.	Компетенції діяльності сімейного лікаря та співпраця з фтизіатричною службою при веденні хворих на туберкульоз.
22.	Алгоритм діяльності сімейного лікаря при основних захворюваннях сечовидільної системи.
23.	Алгоритми діяльності сімейного лікаря при основних захворюваннях гастроентерологічній патології, в т.ч. при невідкладних станах.
24.	Алгоритми діяльності сімейного лікаря при основних захворюваннях опорно-рухового апарату, в т.ч. з застосуванням комплексної реабілітації.
25.	Патологія нервової системи в практиці сімейного лікаря. Проблеми знеболення.
26.	Компетенції діяльності сімейного лікаря та співпраця з ендокринологічною службою при веденні хворих на цукровий діабет. Патологія щитоподібної залози в загальній практиці.
27.	Алгоритми діяльності сімейного лікаря при гострих інфекційних захворюваннях. Взаємодія закладів первинної та спеціалізованої медичної допомоги при веденні хворих з ВІЛ/СНІД.
28.	Компетенції діяльності сімейного лікаря та співпраця з онкологічною службою при веденні хворих з новоутвореннями, в т.ч. крові.
29.	Обслуговування дитячого населення лікарями загальної практики. Алгоритми інтегрованого ведення хвороб дитячого віку.
30.	Проблеми ментального здоров'я та зловживання наркотичними речовинами в практиці сімейного лікаря.
31.	Диференційний залік (екзаман) з комп'ютерним тестуванням.

4.2.ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Теми
Змістовний модуль 1. Організаційні основи та загальні питання ЗПСМ.	
1.	Варіанти організації роботи лікарів загальної практики в інших країнах.
2.	Лікарське самоврядування – його види та перспективи подальшого розвитку.
3.	Вплив сучасних інформаційних технологій на самоосвіту пацієнтів та взаємовідносини з постачальниками медичних послуг.
4.	Міжнародна практика створення клінічних настанов на засадах доказової медицини. Ієрархії доказів в дослідженнях, різновиди похибок.
5.	Пошук наукової інформації в глобальній мережі, в т.ч. наукометричних базах. Авторитетність публікацій в наукових журналах.
6.	Джерела фінансування страхової медицини.
7.	Потреба в паліативній допомозі в популяції. Порядок надання хоспісної допомоги в амбулаторних умовах.
8.	Політика держави у галузі охорони здоров'я. Концепція громадського здоров'я і шляхи його реалізації.
9.	Роль сімейного лікаря в популяризації здорового способу життя. Роль державних програм у боротьбі з НІЗ.
10.	Імунітет: основні поняття, структура імунної системи та її механізми.
11.	Профілактичний огляд згідно Наказу 27.08.2010 №728 та його порівняння з рекомендаціями ePSS (Electronic Preventive Services Selector) від U.S. Preventive Services Task Force.
12.	Класифікація функціональних захворювань органів травлення, сечовидільної, дихальної та серцево-судинної систем. Відмінність психосоматичних розладів від соматоформних вегетативних дисфункцій.
13.	Розрахунок потреби організму в енергії та поживних речовинах. Вплив мікронутрієнтів на стан здоров'я.
14.	Керівництва програми CINDI щодо боротьби з тютюнопалінням та зловживанням алкоголем.
15.	Роль сімейного лікаря в адекватному функціонуванні сім'ї та вирішенні соціальних та медичних проблем.
Змістовний модуль 2. Організація надання первинної медико-санітарної допомоги та невідкладної допомоги в практиці сімейного лікаря.	
16.	Алгоритм дії ЛЗП при гіпертонічних кризах, підозрі на ГПМК, гострому коронарному синдромі, гострих респіраторних розладах та діареї у дітей молодшого віку.
17.	Особливості лікування серцевої недостатності, стенокардії та аритмій в амбулаторних умовах. Антикоагулянтна терапія при фібриляції передсердь (алгоритм CHA2DS2Vas)
18.	Роль дієтичного харчування в профілактиці серцево-судинних захворювань (ССЗ).
19.	Особливості перебігу постгрипозної пневмонії, диференційна діагностика з туберкульозом, еозинофільним інфільтратом, дебютом ТЕЛА.
20.	Дослідження функції зовнішнього дихання. Основні показники спіротесту. Питання клінічного перебігу бронхіальної астми та ХОЗЛ згідно стадій захворювання (за GINA, GOLD). Диференціальна діагностика з фіброзуючим альвеолітом.
21.	Туберкулінодіагностика. Методика постановки і оцінки проби Манту з 2 ТО. Диференційна діагностика пост вакцинної та інфекційної алергії. “Віраж” туберкулінових проб. Категорії дітей і підлітків, яким проводять щорічну туберкулінодіагностику.
22.	Типи гострої ниркової недостатності та основні їх причини. RIFLE та AKIN діагностичні критерії гострої ниркової недостатності. Фактори ризику хронічної

	ниркової недостатності, патофізіологічні та функціональні зміни при ХНН. Клінічні прояви ХНН. Ускладнення ХНН.
23.	Епідеміологія, диференціальна діагностика, лікування, профілактика уражень печінки та лікування ускладнень цирозу в амбулаторних умовах.
24.	Загальні принципи діагностики і лікування колагенозів, васкулітів, реактивних артритів. Фіброміалгія в загальнолікарській практиці.
25.	Епідеміологія, диференціальна діагностика, критерії, лікування, профілактика: хвороби Паркінсона розсіянного склерозу, міастенії, бокового аміотрофічного склерозу.
26.	Сучасні протоколи ведення хворих на цукровий діабет в амбулаторних умовах.
27.	Епідеміологія, диференціальна діагностика, критерії, лікування, профілактика: гострих вірусних гепатитів, кору, кашлюка, дифтерії, токсоплазмозу, ерсиніозу, ботулізму, правця.
28.	Епідеміологія, диференціальна діагностика, принципи комплексного лікування: раку грудної залози, кишечника, шлунка, легень, стравоходу, передміхурової залози, матки, яєчників, шкіри, меланоми, нирок.
29.	Оцінка фізичного, психомоторного, емоційного та соціального розвитку дитини за Наказом МОЗ №149 20.03.2008р. Грудне та штучне вигодовування немовлят.
30.	Епідеміологія, диференціальна діагностика, принципи комплексного лікування, профілактика: шизофренії, біполярних розладів, епілепсії, опіатної, кокаїнової, амфетамінової наркоманії.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання: вербальні (пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж, консультація); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (проведення експерименту, виконання графічних робіт, робота в клініці, проведення та практичних занять); пояснювально-ілюстративні або інформаційно-рецептивні (надання готової інформації науковим керівником та її засвоєння аспірантами); метод проблемного викладу (навчання аспірантів на проблемних ситуаціях з метою підготовки до роботи в реальних умовах практичних лікувальних закладів); частково-пошуковий або евристичний (оволодіння окремими елементами пошукової діяльності: науковий керівник формулює проблему, аспіранти – гіпотезу); дослідницько-інноваційний (організація науковим керівником пошукової творчої діяльності аспірантів шляхом постановки нових проблем і проблемних завдань).

6. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ – іспит.

ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Усний контроль: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване; письмовий контроль; програмований контроль з використанням тестів - контроль за допомогою комп'ютерних систем у тому числі з підтримкою мультимедійних файлів (комп'ютерного тестування на програмі МОЗ України ELEX за фахом «ЗП-СМ»); письмовий – звіт перед відділом аспірантури під час атестації, анований звіт на планування роботи.

7. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна «ЗПСМ» вивчається протягом 2 років і є двомодульною.

Форма проміжного підсумкового контролю успішності навчання: по завершенні 1-го модуля (2 рік навчання) підраховується середнє арифметичне за поточну успішність та конвертується у рейтингові бали (200) згідно шкали перерахунку, прийнятої Вченою Радою ВНМУ (протокол №2 від 28.09.10).

Форма підсумкового контролю успішності навчання (для іспиту): підсумковий контроль 1-го та 2-го модулю на 3-му році навчання є іспитом, що проводиться на

останньому занятті за розкладом. Здобувач вважається допущеним до підсумкового контролю, якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом (відвідав та засвоїв теми всіх практичних занять, оволодів практичними навичками з дисципліни).

Іспит передбачає усну відповідь на білет з двома питаннями та складання комп'ютерного тесту ELEX за фахом «ЗПСМ» 1 категорія. Максимальна кількість балів, яку може отримати аспірант під час модульного контролю, складає 80, при цьому максимальна оцінка за відповіді – 40 балів (50%), за комп'ютерний тест – 40 балів (50%). Іспит вважається зарахованим, якщо аспірант набрав не менше 50 балів.

Оцінка за іспит відповідає шкалі: оцінка «5» - 80-71 бал, оцінка «4» - 70-61 бал, оцінка «3» - 60-50 балів.

Форма поточного контролю успішності навчання (для іспиту): поточна успішність вираховується за весь курс вивчення дисципліни – підраховується середнє арифметичне всіх оцінок за поточну успішність та конвертується у рейтингові бали (120) згідно шкали перерахунку, прийнятої Вченою Радою ВНМУ (протокол №2 від 28.09.10).

Оцінка з дисципліни складається з суми балів поточного контролю та балів, отриманих за іспит в кінці 3-го року навчання. Отримані бали відповідають фіксованій шкалі оцінок: оцінка «5» - 200-180 бал, оцінка «4» - 179-160 балів, оцінка «3» - 159-122 бали.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОЖНОЇ ТЕМИ

Оцінка «відмінно» виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам «задовільної» оцінки.

ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ (для заліку після 2-го року навчання (модуль 1))

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		Для заліку
180-200	A	Зараховано
170-179,9	B	
160-169,9	C	
141-159,9	D	
120-140,99	E	
	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання

	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--	---	---

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ

Оцінка «відмінно» (80-71) виставляється у випадку, коли здобувач під час співбесіди та виконання отриманого завдання відповів на всі поставлені (екзаменаторами в разі іспиту) запитання з дисципліни у повному обсязі, може проілюструвати відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих несуттєвих неточностей. Водночас комп'ютерне тестування програмою ELEX для 1 категорії спеціальності «ЗП-СМ» мало результатом >90% правильних відповідей.

Оцінка «добре» (70-61) виставляється за умови, коли здобувач під час співбесіди та виконання отриманого завдання добре відповідає і добре розуміє всі поставлені (екзаменаторами) запитання з дисципліни, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуючи складнощі лише у найважчих випадках. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих допущених помилок. Комп'ютерне тестування програмою ELEX - >85% правильних відповідей.

Оцінка «задовільно» (60-50) ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту поставлених (екзаменаторами) під час співбесіди запитань, виконав отримане завдання і продемонстрував задовільний рівень розуміння та вмінь. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням кількості допущених помилок. Комп'ютерне тестування програмою ELEX - >75% правильних відповідей.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам «задовільної» оцінки.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ (після 3-го року навчання)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для екзамену/ диференційованого заліку)
180-200	A	відмінно
170-179,9	B	добре
160-169,9	C	
141-159,9	D	задовільно
122-140,99	E	
	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

- дитячого віку - https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/09/2021_1945_ukpmd_ivhdv.pdf
- 9) ICPC-2 (International Classification of Primary Care): англійська версія - www.kith.no/upload/2705/ICPC-2-English.pdf
- 10) Index of individual preventive measures from the USPSTF Preventive Services Database.- web-link; <http://epss.ahrq.gov/ePSS/GetResults.do?method=search&new=true>
- 11) Textbook of family medicine / [edited by] Robert E. Rakel, David P. Rakel.—Ninth edition. 2016. – ISBN 978-0-323-23990-5 - 1447 p. - Режим доступу: https://http://familymed.sbmu.ac.ir/uploads/textbook_family_medicine_rakel.pdf
- 12) The WORLD book of family medicine. - European ed. - Ljubljana : Stichting WONCA Europe, 2015 - ISBN 978-961-281-983-5 - Режим доступу: <https://www.woncaeurope.org/sites/default/files/WorldBook2015.pdf>
- 13) White book on physical and rehabilitation medicine in Europe – Section of Physical and Rehabilitation Medicine in conjunction with European Society for Physical and Rehabilitation Medicine, September 2006 – 332 p
- 14) / [М.А. Андрейчин, В.С. Конча, С.О. Крамарев та ін.]; за ред. М.А. Андрейчина. – Тернопіль : ТДМУ, 2010. – 248 с.
- 15) ВІЛ-інфекція у дорослих та підлітків КН 2018-134 17.08.2018 -
- 16) Сімейна медицини. Підручник для студентів, інтернів та лікарів/ заг ред. Матюхи Л.Ф., Колесника П.О. та ін. - Ужгород: Пік-У, 2022 – С. 577-594
- 17) Сімейна медицина: посібник для освітян / Вус В., Петринич О., Боровик І., Ігнащук О., Сем'янів М., Репчук Ю. - К. : 7БЦ, 2024. - 472 с. ISBN 978-617-549-426-4
- 18) Бабінець Л.С Первинна медична допомога : посібник : у 2 т. / Л. С. Бабінець, В. м. Ждан, Н. С. Михайловська та ін.; за ред. Л. С. Бабінець. - Львів : «Магнолія 2006», 2019. - Т. 1 : Загальні положення, внутрішні хвороби у загальній лікарській практиці. - 580 с. ISBN 978-617-574-157-3 та Т. 2 : Поліпрофільні питання у загальній лікарській практиці. - 472 с. ISBN 978-617-549-426-4
- 19) Класифікація функціональних розладів травлення за Римським консенсусом ІV (2016) (<http://health-ua.com/stati/gastroenterology/samoe-ozhidaemoe-sobyitie-goda-v-gastroenterologii-rimskie-kriterii-iv-funktsionalnyih-gastrointestinalnyih-rasstroystv.html>).
- 20) Методичні рекомендації з приводу консультування пацієнтів щодо основних засад здорового харчування (згідно з наказом МОЗ України № 16 від 14.01.2013 р.) // [Міжнародний ендокринологічний журнал](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mezh_2013_5_23). - 2013. - № 5. - С. 138-147. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mezh_2013_5_23
- 21) Москаленко В. Ф. Методологія доказової медицини: підручник / В. Ф. Москаленко, І. Є. Булах, О. Г. Пузанова. – Київ : Медицина, 2014. – 199 с.
- 22) Наказ МОЗ України від [08.06.2015 № 327](https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2015_327ukpmd_kashel_dor.pdf) "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при кашлі". - https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2015_327ukpmd_kashel_dor.pdf
- 23) Наказ МОЗ України від 23.12.2021 № 2856 „Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при бронхіальній астмі " https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/12/2021_09_14_kn_ba.pdf
- 24) Наказ МОЗ України 1204 від 04.07.2023 -КЛІНІЧНА НАСТАНОВА, ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗАХ. Хронічний панкреатит. 2023 - https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2023/07/2023_kn_hronichnyj-pankreatyt.pdf
- 25) Наказ МОЗ України від 16.10.2023 № 1742 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при запальних захворюваннях кишечника" : Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах та Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2023/10/ukpmd_1742_06102023.pdf
- 26) Наказ МОЗ України від 11.04.2014 № 263 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при ревматоїдному артриті" - https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2014_263_akn_ra.pdf

- 27) Наказ МОЗ України від 19.03.2018 № 504 "Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги".
- 28) Наказ МОЗ України від 23.11.2011 № 816 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги на засадах доказової медицини – АКН та УКПМД «Гострий неускладнений цистит у жінок"
- 29) Наказ МОЗ України від 11.02.2016 р. № 89 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів стандартизації медичної допомоги пацієнтам з хронічною хворобою нирок V стадії із застосуванням гемодіалізу або перитонеального діалізу - https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2016_89_nakaz_per_dializ.pdf
- 30) Наказ МОЗ України №1581 від 12.09.2024 року "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при артеріальній гіпертензії" - https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2024/09/kn_2024_ag.pdf
- 31) Наказ МОЗ України від 20.09.2024 № 1610 „Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при хронічному обструктивному захворюванні легень" - https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2024/09/kn_2024_hozl-1.pdf
- 32) Наказ МОЗ України від 28.03.2020 року №722 (у редакції наказу МОЗ України від 04.02.2022 № 230) «Стандарти медичної допомоги "КОРОНАВІРУСНА ХВОРОБА (COVID-19)» - https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2022/02/2020_722_nakaz_covid19.pdf
- 33) Онкологія: підручник / А.І. Шевченко, Г.В. Бондар, І.Й та ін. // Медицина, 2019 - 520с.
- 34) Порівняйте свою їжу з «Тарілкою здорового харчування» 28 лютого 2017 - Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article/health/porivnjajte-svoju-izhu-z-tarilkoju-zdorovogo-harchuvannja>
- 35) Проект "Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої) допомоги ОСТЕОАРТРОЗ" під редакцією Кравченка В.В. - (<http://webmedfamily.org/index.php/normativnaya-baza/mediko-tehnologicheskaya-dokumentatsiya/882-unifikovaniy-klinichnij-protokol-medichnoji-dopomogi-pri-osteartrozi>)
- 36) Профілактика, діагностика та лікування опортуністичних інфекцій та супутніх хвороб у ВІЛ-інфікованих дорослих та підлітків КНп 2017-124 - https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/01/akn_oport.pdf
- 37) Психічні та поведінкові розлади (синдром залежності) внаслідок вживання опіоїдів КН 2020 https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2020/10/2020_10_02_kn_opioyidy.pdf
- 38) Реформа системи охорони здоров'я (Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України) - Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/diyalnist/reformi/rozvitok-lyudskogo-kapitalu/reforma-sistemi-ohoroni-zdorovya>
- 39) Розробка локального протоколу паліативної медичної допомоги при лікуванні хронічного больового синдрому (методичні рекомендації) (38.16/79.16) - https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/met_poliat.pdf
- 40) Семейная медицина: учебник : в 3 кн. Кн. 3. Специальная часть. Полипрофильность общей врачебной практики / под ред. О.М. Гириной, Л.М. Пасиешвили. — К. : ВСИ «Медицина», 2019. — 744 с.
- 41) Україна підписала угоду з Всесвітньою організацією сімейних лікарів (WONCA) 06.03.2017 - http://www.moz.gov.ua/ua/portal/pre_20170306_c.html
- 42) «Цукровий діабет» клінічна настанова, заснована на доказах за Наказом МОЗ №1300 від 24.07.2024 р. https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2024/07/kn_2024_diabet_2.pdf

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. <https://guidelines.moz.gov.ua/> - Міжнародні протоколи лікування: переваги для пацієнтів, системи охорони здоров'я та держави
2. <https://www.dec.gov.ua/mtd/home/> - РЕЄСТР медико-технологічних документів
3. <https://www.nice.org.uk/>
4. <https://www.aafp.org/>
5. <https://www.sign.ac.uk/>
6. <http://www.escardio.org/>
7. <http://www.escardio.org/guidelines>
8. <http://www.straghesko.kiev.ua/>
9. www.meduniver.com
10. <http://www.innerbody.com/>
11. www.ncbi.nih.gov/pubmed

Силабус з дисципліни «Загальна практика – сімейна медицина» обговорено та затверджено на засіданні кафедри внутрішньої та сімейної медицини (протокол № 3, від «29» вересня 2020 року

Відповідальний за курс _____
(підпис)

(С.Г. Мелащенко)

Завідувач кафедри _____
(підпис)

(І.Г. Палій)